

Se doná també compte d' haver establert el cambi ab el Butlletí de la Societat protectora dels animals y plantes de Catalunya.

Se comunican els acorts presos en la darrera sessió de Concell Directiu, entre 'ls que hi figura dedicar el Butlletí del mes de Maig á la memoria del inolvidable Mossén Norbert Font y Sagué publicanhi sols la seva biografia y treballs ab ell relacionats.

A continuació s' acorda celebrar el dia 31 del present la vetllada necrológica en honor de Mossen Font y que l' Institució assisteixi á la visita que 'ls alumnes de la cátedra de Geologia farán á sa tomba en el vinent diumenge.

El Sr. Ferrer y Vert llegeix una comunicació que sobre la «Cincidela campestris» y varietats de la mateixa fa el soci senyor Codina.

El Sr. Sagarra dona compte d' una excursió que feu el 3 del present mes á Castelldefels y Pla de les Basses y en la que recullí variats insectes dels que 'n cedeix diversos exemplars pera 'l Museo.

Finalment els senyors Ferré y Gomis y Duch cedeixen quinze exemplars de minerals y roques pera 'l Museo.

Sens més s' aixeca la sessió á les 22'50.

Sessió extraordinaria del 31 de Maig de 1910

dedicada á l' ex-President d' aquesta Institució

Mossen Norbert Font y Sagué, (A. C. S.)

Presidència de D. Salvador Maluquer y Nicolau

A les 22 el Sr. President obre la sessió, á la que hi assisteixen els socis Srs. Tomás, Ferré y Gomis, Maluquer (Joaquím), Mas de Xaxars, Duch, Bofill y Pitxot, Ferrer y Vert, Ferrer y Dalmau (M.), Esclasans, Tarré, Soler, Rosals, Llenas, Valls y Fábregas, essenthi representades moltes societats y associacions d' aquesta capital.

El President dóna compte del objecte de la sessió y acte seguit llegeix les següents ratlles:

Era per allá l' any 99; la febre catalanista dominaba arréu per nostra ciutat; grans onades d' optimisme ho invadien tot, y en

tots los ordres de la vida se notava un desitj, una ànsia de trevall y d' estudi, pera contribuir al desvetllament intensiu de Catalunya. Fou aleshores que 'l nom de 'n Font y Sagué, l' intrépit seminarista, corria de boca en boca, com l' apóstol d' una ciencia nova, d' una ciencia que escorcollava devall la terra, que furgava per les coves y avenchs pera buscar les arrels, les causes de molts fenòmens que en la superfície 's succeheixen y que en aquells llocs pregons trovan sa adequada explicació.

Fou aleshores quan un petit grupu d' estudiants aficionats á l' historia natural celebravam freqüents conciliábuls en los claustres anònims de nostra Universitat, en los moments escassos en que les lluites polítiques y 'ls nostres estudis particulars ens deixaven lliures. En ells concebirem la nostra estimada Institució entre somnis d' alegre juvenesa y entusiasmes caldament patriòtics. En ells parlavam de si fóra possible agrupar á tots los naturalistas catalans en una societat ensemps científica y patriòtica, y al parlar d' aixó sempre 'ns venia als llabis el nom de 'n Font y Sagué com el d' un guió que podria portarnos al castell dels nostres insomnis; mes cap de nosaltres el coneixia y el veyam tan anomenat, tan alt sobre nosaltres que 'ns temiam quant menys un benévol despreci d' un home que, tan jove, feya ja tant soroll com artista, com á catalanista y com á savi!

Mes res d' aixó passá... Fundárem sols l' Institució, y al poch temps l' amich Narcís Serriñá, avuy distingit enginyer, vingué un jorn á trovarme y em digué que 'n Font y Sagué estava enterat del nostres propòsits vers l' Historia Natural de Catalunya y que ens volia conéixer, y em pregava que anés aquella tarde al Seminari.

Ja podeu suposar ab quant de goig vaig anarhi, y quan als pochos minuts aparegué en lo vestibul ab los brassos oberts, alt son ample front, sos ulls vius y parladors, y cridantme «¡Hola, company Maluquer!» me semblava que tota la vida ens haviam conegut. Me feu explicar mos projectes; «jo vull ser dels vostres», digué, y desde aleshores ens uní una franca y lleal amistat y arrivá á ésser pera mí com un germá gran, y fou un conseller y un amich que devia presidir en avant els actes més importants de la meva vida!

Ell fou qui benehí mon matrimoni, y en l' hermosíssim sermó que 'ns endreçá hi vessá tota sa amistat, tota sa tendresa, tot son entusiasme, y també tota sa eloqüencia, que era maravellosa,

quan deixava parlar al cor!... Ell batejà mos fills... y jo esperava que fora ell qui, quan Nostre Senyor me cridés, m'ajudaria á preparar ma darrera y eternal excursió y llensaria el primer most de terra sagrada sobre ma tomba!

Mes Deu ho disposá d'altre manera, y acotant lo cap á Sos alts designis, ens resta plorar y pregar pe'l amich estimat y perdut per sempre més!...

L'Institució sofreix ab la mort de Mossén Font una pérdua verament irreparable. Tots sabeu ab quin entusiasme posaba sempre á contribució sa gran voluntat en vers l'Institució y quant treballá en la mateixa y per la mateixa, no sols desde la presidencia, sino com á simple soci.

Dotat d'un clar talent, voluntat fermíssima y alada imaginació y un caràcter alegre, á ses virtuts com á sacerdot y com á ciutadá unía un esperit ampli, lliberal y tolerant que 'l feya estimar fins per sos adversaris en religió, ciencia ó política; naturalista sencer y apassionat, encar que dedicat especialment á la geologia, havia portat sa activitat y sos estudis á les altres branques de l'Historia Natural, y jo 'l recordo en una excursió que férem tots dos al Montseny, hont no pogué recullir cap mineral ni roca nova ó molt interessant, véurel córrer lleuger en persecució dels insectes y quedar-se extasiat al mitj d'un planell cubert de grans mates de *Cistus monspeliensis* en flor, exclamant dirigintse al Creador de tanta maravella: «¡Oh, Senyor, quán admirables son les obres de Vostres mans divines!»

Ell fou també l'ánima de la Junta Municipal de Ciències Naturals, en la que lográ la creació del Museu Petrográfic, la reorganización del Museu Martorell, y hauria arribat á convertir en un jardí zoológich el nostre Park, jardí fantástich somiat en sa imaginació, hont al costat dels exemplars vivents actuals, poguessim contemplar reproduhits los seus congéners avantpassats, vivents en les primeres edats de la terra.

Malhauradament la sobtada mort de nostre anyorat mestre y amich ha tirat per terra tots aquestos bells projectes y 'm temo que haurém de contemplar ab dolor com se va perdent la seva obra si tots los que fórem sos deixebles y amichs no procurém unirnos estretament pera continuarla.

Avuy, al honrar la Institució sa benhaurada memoria y al posar lo seu retrato en nostre saló de sessions cumplim un deute de gra-

titut envers tan eminent naturalista, y jo espero que seguint l' exemple del mestre finat, trevallarém tots ab voluntat ferma pera portar á cap l' Historia Natural de Catalunya, com l' homenatge póstum més agrados á qui 'l cúmulo de treball li impedí cuidar la malaltia que tan depressa 'l portá á la tomba!

Quan sentim defalliment en nostra tasca 'l contemplarém aquest retrato, y que sia ell la senyera, que sia ell el talismán que 'ns enmeni al treball, que 'ns enmeni al acabament de la seua patriòtica obra.

Acte seguit pren la paraula 'l Sr. Vis-Secretari y llegeix la següent biografia:

Memoria biográfica de Mossén Norbert Font y Sagué de 'l vis-Secretari D. Robert Ferré Comis

llegida en la sessió necrológica que tingué lloch el 31 de Maig de 1910

Benvolguts senyors y consocis:

Al acceptar l' altíssim honor de dirigirvos la paraula en aquesta vetllada necrológica, tot hi comprenent que no posseheixo sufficients mérits per ocupar-me d' una personalitat tan notable, baix tots conceptes, com la del nostre malaguanyat conceller y sabi mestre, Mossén Norbert Font y Sagué, m' ha mogut sols el coral afecte y admiració que vers ell jo sentia, ja que li dech bona part de ma vida intelectual. Aquesta está en sa infantesa, per lo tant hi ha d' haver deficiències en mon treball, pe 'l que vos prego indulgencia.

Poques coses podré afegir á les ja dites per tants y tants que més erudits que jo s' han ocupat de biografiar al jamay poch plorat mestre, honrant la seva memoria en diaris y revistes.

La seva vida tots la sabeu: s' hi reflexan en ella dignament agermanats l' esforç de l' home de ciencia ab la del virtuós sacerdot, zelós del seu sant ministeri.

Ha deixat en nostra terra amor y veneració, y en aquesta Institució un buit difícilíssim d' omplir: no obstant, seguirá vivint ab nosaltres, donchs tindré m' ab les seves obres la memoria del seu talent, de la seva virilitat, erudició y modestia al ensemps qu' els seus sentiments.